

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Harpocræ sophistæ. 393.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

ter exponendum est. Lubentiùs ego, cum de omnibus bene meritus essem, tanquam qui iniuria omnes affecissem, pœnas darem, quàm cum vnum læsissem, tanquam de omnibus bene meritus, corona donarer ac prædicarer.

Eidem. 391.

Quid est, inquis, quod de cœlestibus luminaribus dictum est, Quæ tribuit Dominus Deus tuus omnibus nationibus? Audi igitur. Ad doctrinam & institutionem ac cognitionem ea tribuit, vt ex rerum, conditarum magnitudine ac pulchritudine Creator, qui oculis cerni non potest, conspiciatur. Hoc autè idcirco dixit, quoniam Hebræis vnà cum rerum creatione Legis quoque doctrina data est, artificem & architectum prædicans & cõcelebrans. Quòd si quidam idèò tributa ea esse putent, vt ipsis adorationem adhibeant, inscitiam suam perspicuè produnt: quippe cum vniuersa Scriptura sacra eos, qui hoc facere ausi sunt, accuset, atque acerrimè reprehendat.

Hieraci clarissimo. 392.

Non paruum, vir optime, verùm quantum maximum edi potest, virtutis indicium exhibes, qui bonam potius famam colligere, quàm ingentes opes cumulare in animum induxeris. Quamobrem si in hac sententia perstiteris, nõ defuturi sunt, qui te laudibus vehant, ac prudentiam tuam ad omnes mortales perferant.

Ἡρακλεῖ σοφιστῆ. 393.

Qui sermonis facultatè improbât, nõ est obscurum quin inscitix suæ ac infantix probrum in eam deriuare audeant. Qui autè eam probant, cum veritatis patrocinium fuscipit, vituperant autem, cum improbitati operam nauat, hi nimirum & humanæ naturæ nobilitatem, vt quæ sermone donata sit, cognitam atque perspectam

σωτόμας λεκτέον. ἤδιθα ἂν πάντας εὐεργετήσας, ὡς πίνιας ἀδικήσας, δόλιω δόλιω, ἢ ἀδικήσας πῖνα, ὡς πάντας εὐεργετήσας, τεφανοθεῖλω καὶ ἀναρρήθειλω.

Τῷ αὐτῷ. τζα.

Τί ἔστιν, ἔφησ, τὸ παρὶ τῶν ἑβραίων φασήρων ἐρημῶν, ἀ ἀπέριμε κίλειος ὁ θεὸς σοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. ἀκουε ποίνου, ἀπέριμε παρὸς διδασκαλίαν, παρὸς παιδείωσιν, παρὸς γνώσιν, ἢ ἢ ἢ τῶ μεγέθους, καὶ τῆς χαλκονῆς τῶν κτισμάτων ὁ γενεσιουργὸς ἀόρατος ἦν, θεωρήται. τῆτο δὲ ἔφη, ἐπειδὴ τοῖς ἔθνεσιν μετὰ τῆς κτίσεως καὶ ἢ τῶ νόμου διδασκαλία ἐδόθη, ἀνακινῶντα τὴν δημοσίαν καὶ τεχνίτων. εἰ δὲ πινες οἴονται ἀπειρομύθηται παρὸς τὴν παροικίωσιν αὐτοῖς, λαμπρῶς πῖνα οἰκίαν ἀπαιδεύσαν, σφιλιτώσιν, πάσης τῆς ἱεράς γραφῆς ἀπωλύτης, καὶ καταφορικῶς κατηγορήσιν τὴν τῆτο ποιῶσιν τολμησάσιν.

Ἰερακι λαμπροτάτῳ. τζβ.

Ἀρετῆς σημεῖον ἔ μικρὸν, ὡ ἀρετῆ, ἀλλ ὡς δυνατὸν καὶ μέγιστον ἐπιφέρει, παροικημένος δοξᾷ καλλι κτίσεως μάλλον ἢ πλεῖστοι μέγα συναγαγῶν. ὡσε ἂν ἐμμένῃς ταύτη τῇ γνώμῃ, ὅσα σπορήσας τῶν ἐγκωμισσῶν καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις πῖνα οὐ φρόνησιν ἀγόντων.

Ἀρποκῆ σοφιστῆ. τζγ.

Οἱ τὰς τῶν λόγων δυνάμεις ἀποδουμάζοντες, ἔ λανθάνουσιν τὴν οὐκείας ἀλογίας ὄνειδος ἐπὶ ταύτας μεταφέρειν τολμησῶντες. οἱ δὲ ταύτας ἀποδεχόμενοι μὲν, ὅταν τῇ ἀληθείᾳ συναγανίζοντο, καλίζοντος δὲ ὅταν τῇ κακίᾳ συμπράττειν. ἔτσι καὶ πῖνα τῆς ἀνθρωπότητος εὐγένειαν ἴσασιν ὅτι λόγῳ π-

λόγω τετιμημένοι, καὶ πάλιν τῆς κακούργιας τῆς οὐκ ὀρθῶς τοῖς λόγοις χρηματίζονται οὐκ ἀγνοοῦσι σκαμνότητά.

Δωροθέω λαμπροτάτω. τ.δ.

Ἀπιστῶν μὲν σοὶ οὐκ ἔχω, παρὰ γὰρ δὲ μὴ σκαμνίζεσθαι, ἀλλ' ἀναμύθειν πλεὺν ἀδέχασθαι κρίσει. καὶ γὰρ παραίσεις τοιαῦτα, καὶ ἄλλον ἀνδραμοσπύρον ἀνέσταλα, ταῦτά σοι φέρονται καὶ καταρήτορεύσαντα αὐτῶν, καὶ φήσαντα. οἱ μὲν Σπόστολοι, ἅπερ τῷ θεῷ πνεύματι σεσοφισμένοι, καὶ πάλιν ἐκκλησίαι, ὡς δεσποτικῶν νόμων ἕτω διεκόσμησαι, ὡς μήτε τῶν χειρῶν αὐτῆ μηδὲν διεσχέλειν, μήτε εἶναι πικρὸν καὶ χεῖρον, ὃ καὶ τῶν θεσφάτων παρεβλήθη. τινὲς δὲ τῆς νῦν διδασκαλικῆς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐμπεπιτυμῶν ἤρῳν, πολυῶσι νεωτερίζου, καὶ τὸν παρ' ἐκείνων κοσμίαν καὶ εὐσεβῆς θεμελιωθέντα θεσμὸν ἀπαιμάσαντες, τὰ οἰκῆα παρεκρίνασι, τὸν ἐξ ἀρχῆς κόσμον ἀτιμώτερον, δι' ὃν ποιῶσι νομιζόντες, ἵνα γὰρ τῶν χρημάτων ὠνήσασθαι παροδοκῶσιν πλεὺν σποσολικῶν ἀξίαν, ἢ πικρῶν καὶ φησάντων, τὸ ἀργιέλιόν σου σὺ σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι πλεὺν δωρεάν τῷ θεῷ ἐνόμισας ἢ τὰ χρημάτων κτλ. οὐκ ἐπιμελὲς ἔτε κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τῶν, ἔτσι τῶν μαλίστα τοῖς ἱερῶν σὺν ἐνεχέρισαν τοῖς ὡσπερ ἐξ ἀγορῆς αὐτῶν ἀνησυχίαι. καὶ ἔτι τὸ πο δεινόν, καὶ ἄρ' ὄν δεινόν, ἀλλὰ καὶ μείζον φρονέειν ἢ τῶν τῶν, ἢ ἕτεροι ἢ πικρὰ καλοκάγαθία καὶ ἀκρημνοσύνη, καὶ ὅταν μὲν δόξασιν ὡς πικρὸν λῶιδόρῳ, εὐθὺς τὸ σποσολικὸν ἀξίωμα παρεφέρουσιν. ἔτι γὰρ ἡμῶς, φασίν, ἀλλὰ πλεὺν ἐπισκοπικῶν ἕχουσιν ὅταν δὲ δὴ πικρὰς τῆς δεινότητος, οὐκ ἐπι τῶν παρεφέρουσιν, ὡς ἐξ ὧν αὐτοῖς πικρῶσιν μὲν ὡς σποσολῶν, μὴ πικρῶσιν δὲ ὡς σποσολῶν. ὡσπερ τοίνυν ἐκείνος πεισθεὶς τῇ ἡμετέρῃ παρὰ

habent, & malignitatis eorum, qui sermonibus non recte utuntur; absurditatem haudquaquam ignorant.

Dorotheo clarissimo. 394.

Fidem quidem tibi abrogare nequeo: verum illud te moneo, ut ne offendaris; sed incorruptum iudicium expectes. Nam etiam per huiusmodi admonitionem alium quendam virum, improborum odio flagrantem, repressi, qui eadem, quæ tu loquebatur, atque adversus illud declamabat, verbisque huiusmodi utebatur: Apostoli quidem, ut pote à divino Spiritu sapientia instructi, Ecclesiam quoque, ut Domini sponsam ita exornarunt, ut nec mali quicquam ipsi molestiam exhiberet, nec quicquam melius esset, quod ad ipsius ornatum adiungi posset. At nonnulli ex his, quibus nunc magisterij ac doctrinæ thronus haud scio, quonam pacto commissus est, res novas moliri audent, ac legem honestè pietique ab illis fundatam pro nihilo ducentes, sua proferunt, veterem scilicet ornatum, per ea quæ agunt, vilioiorem atque contemptiorem esse iudicantes. Nam cum illi vnum, qui Apostolicam dignitatem pecunia empturum se sperauerat, obiurgavit, ac dixerint, Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam Deum existimasti pecunia possideri: non est tibi pars nec fors in hoc sermone: Isti contra sacerdotij munus iis profertim commiserunt, qui tanquam in foro ipsum emerunt. Nec verò hoc adhuc graue est, quamvis alioqui graue, verum etiam hoc nomine magis efferuntur, quam alij ob probitatem ac voluntariam paupertatem. Atque cum à quibusdam conuitiis impeti videntur, statim Apostolicam dignitatem proferunt (non enim nos, inquit, sed Episcopatum contumelia affecit:) cum autem aliquid eorum, quæ officij sunt, agendum est, non amplius hoc proferunt, perinde atque hoc ipsis liceat, honori haberi, ut Apostoli, non autè facere ut Apostoli. Quemadmodum igitur ille, cum consilio nostro paruisset, atque illud au-